

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ПОРУШЕННІ ФУНКЦІЇ ОПОРНО-
РУХОВОГО АПАРАТУ**

Спеціальність: 277 «Фізична терапія, ерготерапія».	Обсяг: 6 кредитів ECTS (180 год.)
Освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія	Навчальні заняття: практичні заняття
Код компонента в освітній програмі: ОК 27	Підсумковий контроль: іспит
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Пререквізити: Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності, Нормальна фізіологія людини та патологічна фізіологія, Фізіологія рухової активності, Травматологія та ортопедія(за професійними спрямуванням)
Форма здобуття освіти: очна (денна)	
Рік навчання: IV	
Семестр(и): VIII (весняний)	
Тип освітнього компонента: обов'язковий	
Навчальний рік: 2025-2026	

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії**, вул. О. Шпейєра, 4, м. Харків, Філія Університетська лікарня ХНМУ, 2-й поверх, праве крило.

Керівники освітнього компонента: викладач кафедри спортивної, медичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії.: **Буряченко Вадим Анатолійович**
email: va.buriachenko@kntmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.kntmu.edu.ua/enrol/index.php?id=5207>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Дисципліна «Фізична терапія, ерготерапія при порушенні функції опорно-рухового апарату» передбачає системне вивчення фізіологічних, анатомічних та клінічних аспектів порушень опорно-рухової системи, механізмів формування патології та впливу цих порушень на якість життя пацієнтів. Програма охоплює як теоретичні знання, так і практичні навички (оцінка стану пацієнта, планування та реалізація реабілітаційних програм, контроль ефективності лікування). Особлива увага приділяється мультидисциплінарному підходу, індивідуалізації терапевтичних програм, запобіганню ускладнень та оптимізації функціональної активності пацієнта.

МЕТА КУРСУ: є сформувати у здобувачів освіти знання і практичні навички для проведення ефективної фізичної та ерготерапії пацієнтів з різними порушеннями функції опорно-рухового апарату.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Після завершення курсу «Фізична терапія, ерготерапія при порушенні функції опорно-рухового апарату» здобувач знатиме: анатомію, фізіологію та біомеханіку опорно-рухового апарату; клінічні прояви захворювань кістково-м'язової системи; основи фізичної терапії, кінезіології та ерготерапії; принципи оцінки функціональних порушень; методи контролю ефективності реабілітаційних програм; протипоказання та безпеку проведення фізичної терапії та ерготерапії; принципи мультидисциплінарного підходу у реабілітації. Буде мати здатність оцінювати стан пацієнта, визначати ступінь порушення функцій; планувати та реалізовувати індивідуальні програми фізичної та ерготерапії; використовувати методи клінічної та інструментальної оцінки; коригувати реабілітаційні програми з урахуванням віку, тяжкості порушень та супутньої патології; застосовувати фізіотерапевтичні методи для знеболення та покращення функцій; проводити профілактику ускладнень та падінь; навчати пацієнта ергономічним принципам та раціональному руховому режиму.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (28 годин)

Розділ 1. Фізична терапія та ерготерапія при ортопедичних захворюваннях

Тема 1. Вступ у фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату.

Тема 2. Фізична терапія та ерготерапія при дефектах постави.

Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при сколіозах

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при плоскостопості

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при дисплазії кульшового суглоба

Тема 6. Фізична терапія та ерготерапія при вродженій клишоногості

Тема 7. Фізична терапія та ерготерапія при травмах і післяопераційних станах у ортопедії

Розділ 2. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях опорно-рухового апарату

Тема 8. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях плечового поясу та вільної верхньої кінцівки

Тема 9. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях тазового поясу та вільної нижньої кінцівки

Тема 10. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях хребта

Тема 11. Фізична терапія та ерготерапія після ампутації верхніх кінцівок

Тема 12. Фізична терапія та ерготерапія після ампутації нижніх кінцівок

Тема 13. Фізична терапія та ерготерапія при закритих травмах кісток і суглобів

Тема 14. Фізична терапія та ерготерапія при відкритих травмах кісток і суглобів

Тема 15. Мультидисциплінарний підхід у реабілітації пацієнтів з травмами опорно-рухового апарату

Тема 16. Інноваційні технології та сучасні засоби фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях функції опорнорухового апарату.

Перелік тем практичних занять (80 год.):

Розділ 1. Фізична терапія та ерготерапія при ортопедичних захворюваннях

Тема 1. Фізична терапія та ерготерапія при дефектах постави

Тема 2. Фізична терапія та ерготерапія при сколіозах

Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при плоскостопості

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при дисплазії кульшового суглоба

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при вродженій клишоногості

Тема 6. Фізична терапія та ерготерапія при вродженій м'язовій кривошії

Тема 7. Фізична терапія та ерготерапія при остеоартрозах та остеохондрозах

Тема 8. Фізична терапія та ерготерапія при остеопорозі

Тема 9. Фізична терапія та ерготерапія при травмах і післяопераційних станах у ортопедії

Розділ 2. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях опорно-рухового апарату

Тема 10. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях плечового поясу та вільної верхньої кінцівки

Тема 11. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях тазового поясу та вільної нижньої кінцівки

Тема 12. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях таза

Тема 13. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях хребта

Тема 14. Фізична терапія та ерготерапія після ампутації верхніх кінцівок

Тема 15. Фізична терапія та ерготерапія після ампутації нижніх кінцівок

Тема 16. Фізична терапія та ерготерапія при закритих травмах кісток і суглобів

Тема 17. Фізична терапія та ерготерапія при відкритих травмах кісток і суглобів

Тема 18. Мультидисциплінарний підхід у реабілітації пацієнтів з травмами опорно-рухового апарату

Тема 19. Інноваційні технології та сучасні засоби фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях функції опорнорухового апарату.

Перелік тем самостійної роботи студента (52 год.)

Розділ 1. Фізична терапія та ерготерапія при ортопедичних захворюваннях

Тема 1. Вступ у фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату.

Тема 2. Фізична терапія та ерготерапія при дефектах постави.

Тема 3. Фізична терапія та ерготерапія при сколіозах

Тема 4. Фізична терапія та ерготерапія при плоскостопості

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія при дисплазії кульшового суглоба

Тема 6. Фізична терапія та ерготерапія при вродженій клишоногості

Тема 7. Фізична терапія та ерготерапія при вродженій м'язовій кривошії

Тема 8. Фізична терапія та ерготерапія при остеоартрозах та остеохондрозах

Тема 9. Фізична терапія та ерготерапія при остеопорозі

Тема 10. Фізична терапія та ерготерапія при травмах і післяопераційних станах у ортопедії

Розділ 2. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях опорно-рухового апарату

Тема 11. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях плечового поясу та вільної верхньої кінцівки

Тема 12. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях тазового поясу та вільної нижньої кінцівки

Тема 13. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях таза

Тема 14. Фізична терапія та ерготерапія при пошкодженнях хребта

Тема 15. Фізична терапія та ерготерапія після ампутації верхніх кінцівок

Тема 16. Фізична терапія та ерготерапія після ампутації нижніх кінцівок

Тема 17. Фізична терапія та ерготерапія при закритих травмах кісток і суглобів

Тема 18. Фізична терапія та ерготерапія при відкритих травмах кісток і суглобів

Тема 19. Мультидисциплінарний підхід у реабілітації пацієнтів з травмами опорно-рухового апарату

Тема 20. Інноваційні технології та сучасні засоби фізичної терапії та ерготерапії при порушеннях функції опорно-рухового апарату.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: методи вправ (практичні), методи використання слова (педагогічне словесне пояснення) та методи наочності (демонстрація рухів), інтерактивні методи.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 120 балів ЗНД. Оцінка за іспит становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). Оцінка з освітнього компоненту - є сума балів за ПНД та іспиту від min – 120 до max - 200 і відповідає традиційній оцінці: «задовільно», «добре», «відмінно».

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі:

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння освітнього компоненту передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем практичних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач освіти відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач освіти повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач освіти отримує за завдання 0 балів.

Відвідування занять. Відвідування практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є спортивна форма. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчук, Д.В.Вакуленко; за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. - Тернопіль: ТДМУ, 2019. - 372 с.
2. Сітовський А. М. Фізична терапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату: навч. посіб. / А. М. Сітовський. — Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. — 183 с

3. Обстеження, методи оцінки та контролю при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату: рекомендована література з навчальної дисципліни для студентів спеціальності 227 "Фізична терапія та ерготерапія" / розроб. Тиравська О. І. - Львів, 2019. - 5 с.
4. Сокрут, В. М., Синяченко, О. В., Сокрут, О. П. (ред.) (2024). Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина. Том 1. Львів: Магнолія. – 480 с.
5. Петренко Н. В. Фізична реабілітація, спортивна медицина: конспект лекцій для студентів спец. 227 «Фізична терапія, ерготерапія», 222 «Медицина», 017 «Фізична культура і спорт» / Н. В. Петренко. – Суми: СумДУ, 2022. – 134 с.
6. Фізична терапія та ерготерапія в травматології та ортопедії: методичні вказівки до проведення практичних занять для магістрів 1 курсу IV медичного факультету / упоряд.: А. Г. Істомін [та ін.]; Харківський національний медичний університет. – Харків: ХНМУ, 2020. – 56 с.
7. Magee D. J., Manske R. C. Orthopedic physical assessment / 7-e ed. – Philadelphia: Elsevier, 2020. – 832 p.

Зав. кафедри спортивної,
фізичної та реабілітаційної
медицини, фізичної терапії,
ерготерапії, к.мед.н, доцент

Олена МАРКОВСЬКА

